

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
v 3. kv. 10 „
v 1. kv. 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Geriskem in Gradiškanskem“ in „Kazipot po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po Peti-vrstah: 6-krat tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsake vrste. Večkrat po dogodbi. Večje drke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 3. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglašje je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nanski ul., Ter. Leban na tekašišču Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusa v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabičič) tiska in zal.

Furlanski drž. poslanec dr. Bugatto proti Jugoslovanom.

V poslanski zbornici na Dunaju je imel furlanski državni poslanec dr. Bugatto dolg govor, v katerem je z vso silo nastopal za laško vseučilišče v Trstu, zraven tega pa se je obregnil ob Jugoslovane na tak način, kakor so delali pred njim znani tržaški laški državni poslanci. Po laških liberalnih in klerikalnih listih pojejo slavo dr. Bugattu, ker se je tako krepko potegnil za laške zahteve ter ker se je zagnal tudi v Jugoslovane.

Dr. Bugatto je rekel, da hočejo Jugoslovani povsodi gospodovati, tam, kjer so v večini in tam, kjer so v manjšini. Protestiral je proti vsemu, kar bi se utegnilo storiti v bodoče v prosep Jugoslovanstva, protestiral je proti temu, da bi dobili Jugoslovani ministrarjaka, potem pa trdil, da so jih zahrbtno napadli Jugoslovani v vprašanju o vseučilišču, v vprašanju o podpredsedniškem mestu v zbornici in tudi v ljudskošolskem vprašanju.

Dr. Bugatto je nastopil kot laški šovinist najčistejše barve.

Dr. Bugatto je c. kr. politični uradnik. V svoji službi na jugu se je gotovo učil postopati pristransko, imeti v rokah dvojno mero: boljše za Lahe, slabšo za Slovane. Drugačen pač ne more biti avstrijski politični uradnik na jugu.

Dr. Bugatto misli, da Jugoslovani imajo že dosti to, kar imajo ter da ne smejo ničesar več doseči. No, tako sodijo vsi laški prenapeteži, med katere je šel tudi krščanski mož dr. Bugatto. Njegovo veliko krščansko srce mu ne dopušča, da bi privoščil Jugoslovanom, kar jim pritiče, marveč se postavlja odločno proti našim povsem opravičenim zahtevam. Mi hočemo, kar nam gre po postavi in pravici, hočemo enakopravnost in nič drugega.

Proti enakopravnosti pa se postavlja Bugatto in laški šovinsti mu pojejo očitno hvalo in slavo. Navajeni smo takega laškega petja in take laške muzike; zato pa nas pušča petelinji nastop poslanca Bugatta popol-

noma hladne. Naj le kriči z drugimi vred, naj se le postavlja proti našim postulatam, ali mož ne opravi nič. Mi moramo doseči, kar nam pritiče; in ne odnehamo prej, dokler ne dosežemo vsega tega. Nočemo biti nad Lahi, pa tudi pod njimi ne, kamor nas meče onorevole Bugatto, ampak ravnopravni hočemo biti, kakor je povedal to v obraz dr. Bugattu v poslanski zbornici dr. Rybář.

Dr. Bugatto je dobil pri laških liberalcih s svojim govorom nekoliko več ugleda, ali pri resnih politikih je sodba o njem padla za več stopinj.

Ne umejemo, kako se more pospeti do trditve o zavratnem napadu na Lahe glede vprašanj o vseučilišču in o šolah. Vsi vemo, kako so se vršile te reči in vsi vemo, da ni tu govora o nikaki zavratnosti.

Dr. Bugatto je furlanski poslanec. Ne vemo, če delijo njegovi furlanski volilci njegova šovinistična in krivična izvajanja. Kolikor poznamo Furlane, so miroljubni ter hočejo živeti v spravi s svojimi sosedi in pripoznavajo vsakemu svoje. Nam se zdi, da se je postavil Bugatto v navskrižje s svojimi volilci, ker se je pokazal očitega sovražnika Jugoslovanov v rečeh, katere morajo doseči Jugoslovani, ker imajo vso pravico do njih. Jugoslovani nočejo Lahom storiti nobene krivice in priznavajo njihove pravične postulate; zato pa tudi zahtevajo od Lahov, da jih ne ovirajo pri trdem delu na poti do enakopravnosti.

Taki govori, kakor Bugattov, morajo biti za nas le spodbudilni. Novih močij morajo nam vcepiti ter pospešiti agilnost in vstrajnost in pa zanesti se moramo na svojo lastno moč.

Naj se le oglašajo krščanski in liberalni Lahi s takimi pretiranostmi, kakor Bugatto, to nas ne plaši, ampak krepi, da zavrremo toliko izdatneje nelepe laške nakane.

DOPISI.

Iz bovškega okraja.

Iz Bovca. — Vže več let sem se je čulo, da se namerava sezidati za Bovec novo primerno sodno poslopje. Pred par leti je bil

tudi že izdelan načrt za lepo stavbo, a ker se ni hotela tukajšnja občina podati v to, da bi znatno prispevala k tej stavbi, se je isti opustil, tako da je prišlo sedaj do tega, da se zida to poslopje po načrtu, da se vsak mimoidoči pastir čudi, da se gradi mesto toliko opevanega poslopja navadna hiša za stanovanje ene družine. Vsakdo se vpraša, kako bode isto odgovarjalo namenu, za koji se zida. V pritličju se ima nastaniti c. kr. davkarija, a prvo nadstropje je določeno za sodnijo, torej z isto tako — razdelitvijo prostorov kakor v sedanjem poslopiu, a dasi je isto še enkrat večje kot začeta stavba, nima nič prostorov odveč in je torej vprašanje, kam se zgati vse potrebščine teh uradov? V majhne sobice novega poslopja? Razdelitev sodnijskih prostorov je v novem poslopiu docela uapačno iz vzrokov, ker kakor se čuje, bode na enem koncu pisarna, na drugem pa zemljiška knjiga, arhiv pa celo pod zemljo. S to razdelitvijo bodo trčili čas uradniki in stranke, kar je povsem umevno, ker bode treba iti najpoprej v pisarno, od tam pa k zemljiški knjigi ali v arhiv, in s tem ko je v sedanjem poslopiu pisarna in zemljiška knjiga v eni sobi in arhiv v bližnji sobi. Na vsak način bi trebalo, da bi bila v novem poslopiu vsaj zemljiška knjiga tik pisarne, kar je edino za naše razmere praktično.

Vse moderne stavbe težijo za tem, da uživajo kolikor mogoče svetlobe. Pri tej stavbi se je pa isto izključilo. Zida se par metrov pod erarsko cesto. Vhod je postavljen na sverno stran in v isti fronti bodo vsa okna poslopja, v koja ne bode nikdar sijalo sonce. Na onstran ceste so druge hiše na vzvišenem prostoru in tako, da bode povsem umevno vladala tema v celem poslopiu, zbog česar bode vže s tega stališča nezdravo bivati v istem, a nadalje da bode v istih vladala vlažnost, jamči to, da se je pričelo zidati poslopje na jako vlažnem kraju pod cesto. Vsi kanali zgornjih hiš vodijo na ta prostor, kjer je ležala sosebno ob deževju voda, tako da je brez dvoma, da bode v arhivu takoj vse splavalo. Za tem poslopijem se postavi pritlično jetnišnica in sicer na najbolj vlažen prostor tega kompleksa, ne da bi se bili poskrbeli vsaj za

kakovo kanalizacijo, tako da se na kratko povedano, preskrbi z napravo teh objektov za navedene namene premajhne, nepraktične in vrhutege temne, nezdrave prostore in je bilo vsem boljše vstreženo, ako bi se bilo dosedanje še trdno poslopje v kolikor potrebno popravilo ne pa z izdajbo ogromne stavbene svote napraviti opisana nova poslopja, katerih načrt in prostor se je izdelal pri zeleni mizi na Dunaju brez pravega ogleda na licu mesta in povprašanja o lokalnih potrebah. Določeno je, da se sedanje poslopje, za kojim se zida nova stavba, podere, ker bi seveda sedaj staro poslopje zatemnilo eno fronto novega poslopja. Tega bi ne bilo potreba, ako bi se bilo sprejelo ponudbo vojaške oblasti, koja je hotela odkupiti staro poslopje za kasarno z današnjim stavbenim prostorom vred; a novo poslopje bi se sezidalo na to lahko v bližini starega poslopja na bolj vzvišenem ravnam suhem prostoru, ki ni v posredni bližini drugih poslopij in bi imelo novo poslopje s tem od vseh strani zadostno svetlobe, ker bi stalo lepo na samem manj nevarno požara in tudi v bližini ceste a ne pod cesto kot bode sedaj. Omeniti je tudi treba, da je uprav škoda, podreti takovo poslopje, posebno ko je bil za isto kupec vojni erar, oziroma bi bili isto kupile tudi privatne osebe. Vsa ta opisana zadeva je živ dokaz, kako se igra z našim skupnim imetjem, na eni strani se podere mesto proda lepo stavbo, a zopetno sezida novo nemoderno vlažno stavbo za 100.000 kron. Opravičena je torej zahteva davkoplačevalcev, da se opusti nadaljevanje zidanja na omenjenem prostoru, da se staro poslopje s sedanjim stavbenim prostorom vred proda največjemu ponudniku in da se sezida novo poslopje po drugem načrtu na bolj prikladnem prostoru ter se upa, da se temu po ogledu na licu mesta tudi ugodí, ker nova stavba je gotovo namenjena za več kot en naš rod in bi torej vsled tega morali dolgo nepotrebno trpeti uradniki in davkoplačevalci, kar se pa lahko sedaj še popravi.

Iz kobariškega okraja.

Iz kobariške okolice. — Dne 2. t. m. zvečer ustrelil se je na fin. poslaji v Kredu eden

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski pisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— Prav, gospod, pravi grof, sedaj ste rešeni, umirite se.

— Ah, moja mati! vsklikne Mordaunt z žarečim pogledom in z izrazom sovraštva, ki se ne da popisati, samo eno žrtev ti morem izročiti, a ta je vsaj ona, katero bi si bila ti izbrala!

In dočim je d'Artagnan zavpil, dočim je Porthos dvignil veslo, dočim je iskal Aramis mesta, kamor bi udaril, se je čoln silno zmajal, in Athosa je potegnilo v vodo, Mordaunt pa je zmagovalno zavpil, stisnil svojo žrtev za vrat ter se oklenil, da prepreči vsako gibanje, Athosovih nog s svojimi, kakor bi se jih bila mogla okleniti samo kača.

Ne da bi zavpil, ne da bi zaklical na pomoč, se je skušal Athos trenutek vzdržati na morskem površju, toda teža ga je vlekla navzdol, in izginjal je polagoma; kmalu je bilo videti samo še njegove vihrajoče lase; potem je vse izginilo, samo še vzburkane pene, ki so ostale na površju, so naznanjale mesto, kjer sta se bila pogreznila.

Nemi od groze, nepremični, udušeni od srda in strahu, so ostali trije prijatelji: zijajočih ust in široko odprtih oči na mestu; roke so jim otrpnile, kakor so

jih bili iztegnili; bili so kakor kipi, toda slišati je bilo njihova srca, ki so glasno utripala. Porthos se je prvi vzdramil, si začel ruvati lase z obema rokama ter vskliknil z vzdihom, ki je bil še bolj pretresljiv pri takem orjaku:

— O, Athos, Athos! Ti blago srce! Žal, stokrat žal, da smo te pustili tako umreti!

— O, da, žal! ponovi d'Artagnan, žal!

— Žal! zašepče Aramis.

V tem trenutku se je sredi velikega kroga, ki so ga razsvetljevali lunini žarki, pojavil kake štiri ali pet sežnjev od čolna zopet isti vrtnec, kakor poprej, ko sta se onadva potopila, in prikazali so se najprej lasje, potem blede obraz široko odprtih, toda mrtvih oči, nato celo truplo, ki se je dvignilo do prsi nad morsko gladino ter se prekucnilo potem na hrbet, kakor se je poljubilo valovom.

V prsih tega trupla je tičalo bodalo, čegar zlato držalo se je svetilo v luninih žarkih.

— Mordaunt! Mordaunt! Mordaunt! vskliknejo prijatelji, to je Mordaunt!

— Toda Athos? vpraša d'Artagnan.

Naenkrat se nagne čoln na levo vsled nove, ne pričakovane teže, in Grimand zatuli veselja: vsi se obrnejo ter zagledajo Athosa, ki se je smrtno blede, ugaslih oči, s trepetajočo roko držal za rob čolna. Osem krepkih rok ga je po bliskovito dvignilo ter ga položilo v čoln, kjer so ga v trenutku zopet ogreli in oživili topli objemi njegovih prijateljev, pijanih samega veselja.

— Saj vendar niste ranjeni? vpraša d'Artagnan.

— Ne, odvrne Athos... In on?

— O, on! za to pot je pač mrtev, hvala Rogu! Glejte! pravi d'Artagnan ter prisili Athosa, da se je ozrl proti oni strani, kjer je plavalo Mordauntovo truplo vznak na valovih; sedaj se je potopilo, sedaj se zopet prikazalo na površju, in zdelo se je, da še vedno spremlja naše prijatelje s pogledom polnim kletve in smrtnega sovraštva.

Slednjič se je pogreznilo. Athos ga je spremljal z otožnim in usmiljenim očesom.

— Bravo, Athos! pravi Aramis z navdušenjem, ki je bilo pri njem redko.

— Kako ga je krasno zabodel! vsklikne Porthos.

— Imel sem sina, pravi Athos, hotel sem živeti.

— Glejte, slednjič je vendar Bog govoril, pravi d'Artagnan.

— Nisem ga jaz usmrtil, zašepče Athos, usmrtila ga je usoda.

XVI.

Komaj uide Mousqueton nevarnosti, da bi bil p. č. n, pa mu že preti nova nevarnost, — da ga pojejo.

Po prizoru, ki smo ga ravnokar pripovedovali, je vladala v čolnu dolgo globoka tišina. Luna, ki se je bila za trenutek prikazala, za trenutek, kakor da hoče Bog, da ne ostane nobena podrobnost tega dogodka zakrita očem gledalcev, se je sedaj zopet skрила za oblake; vse se je zopet potopilo v ono grozno temo puščav, ki je še posebno grozna na tej vodeni planjavi, ki se imenuje Ocean, in čuti je bilo samo zapadni veter, ki je zvižgal preko grebenov valov.

tamkaj službojučih fin. nadstražnikov. Ne ve se prav, kaj ga je dovedlo do tega čina. Komaj se je ljudstvo nekaj pomirilo nad takim, za nas nenavadnim dogodkom, dogodilo se je komaj teden zatem t. j. 10. t. m. nekaj še strašnejšega. Prišel je namreč onega dne tamkajšnji fin. respicijent v komaj četrte ure oddaljeno vas Staroselo ter šel h gostilničarju „Burču“. Kmalu na to slišalo se je iz gostilne dva strela. — Pribiteli so sosedje, ki se jim je nudil strašen prizor. Osemdesetletni starček, gostilničar „Burč“ in njegov morilec fin. respicijent ležala sta oba na tleh mrtva. Nič gotovega se ne more vedeti, kaj je bilo med njima, ker sta bila takrat sama v hiši.

Iz goriške okolice.

Prvi Miklavžev večer v Št. Andrežu smo priredili v soboto 5. t. m. Nismo pričakovali tako lepega uspeha. Dasi ni navajeno ljudstvo na Miklavžev večer, vendar je bilo vse navdušeno zanj. Vsak premožnejših je prispeval nekaj, da se je zamoglo lepo obdariti ubožne otroke. Zato si šteje podpisani odsek v dolžnost, se zahvaliti vsem, kateri so pomagali bodisi na katerikoli način, da se je vse tako lepo izteklo. V prvi vrsti se moramo zahvaliti g. naduč. L. Furlani in g. čni Idi Vergni za nujno požrtvovalnost, g. uradniku J. Jakliču, g. županu A. Lutmanu za njegov trud, g. P. Lutmanu za njegovo zanimanje in prostor, g. čni Pavl. Furlani za njen trud; nadalje izrečemo našim pridnim igralcem srčno zahvalo za njih prireditve „Kuhar za silo“, pri kateri smo užili toliko smeha; dolžnost nam je se zahvaliti vrlim našim tamburašem, kateri so igrali med posameznimi točkami ter angeljčkom Z. L. in B. N. in parkeljčkom Br. in C.!

V dolžnost si šteje podpisani objaviti prispevek vsakega. Darovali so: gg. Marija Lutman 5 K, Marija Paškulin 3 K, Albina Zavadlav 3 K, Ivana Hoban 5 K, Franca Lutman 5 K, Ana Lutman 4 K, Alojzij Brajnik 5 K, Alojzij Urbančič, naduč. 1 K, Marija Kodermac iz Sovodenj 10-10 K, Kristina Furlani 5 K, Brisko Angelj, trgovec 1 K, Nardin Terezija št. 8. 40 vin. Kuzmin Anton št. 223. 2 K, Lutman Marija št. 4. 5 K, Marušič Urša na Rojcah 2-40 K, Lucija Jeras, na Juž. kolodvoru 1 K, Mučič Jožef št. 231. 5 K, Brajnik Ana št. 229. 1 K, Budal Jožefa 60 vin., Zavadlav Andrej št. 39. 1 K, Lutman Terezija 60 vin., Pavletič Marija 2 K, Viktor Nanut 1 K, Roža Zavadlav št. 89. 1 K, Rozalija Cingerli 20 vin., Zavadlav Emilija 3 K, Nanut Marija št. 34. 1 K, neimenovan 3 K, Zavadlav Marija št. 80. 3 K, Ipa-vec Franca 40 vin., Nanut Terezija št. 78. 2 K, Nardin Franca št. 79. 1 K, Makuc Andrej, krčmar 5 K, Lutman Frančiška št. 260. 1 K, Lutman Alojzija št. 258. 60 vin., Mučič Frančiška št. 113. 1 K, Molar J., krčmar 1 K, Hoban Franca št. 169. 1 K, Zavadlav Frančiška št. 172. 3 K, Lutman Terezija št. 174. 5 K, Pavlin Ana 20 vin., Pavlin Katarina 20 vin., Lutman Jožefa 1 K, Zavadlav Marija 1-20 K, Nanut Izidor 1 K, Pavletič Anton 40 vin., Mučič, kovač 2 K, Josip Jaklič 2 K in mitro, županstvo 20 K, Pavletič, trgovec 2 K, Makuc iz Rovmitišča 3 K, Franc Zavadlav 3 K.

Nadalje so darovali v blagu trgovci v Gorici: gg. J. Medved, Pregrad & Černetič, Hedžet & Koritnik, Jeretič, Drufovka, Zornik, T. Hribar, Orzan in Potatzki.

Na tak način so bili vsi ubožnejši otroci lepo obdarovani. Prihodnje leto upamo, da bo še lepše. Še enkrat se prav lepo zahvaljuje vsem ljubiteljem otrok

Pripravljalni odsek.

„Otroška vrlca v Podgori“. — Vabi se na „Božičnico“, katera bo dne 20. decembra 1908. v Podgori v dvorani g. Štef. Breganta. Začetek točno ob 3. uri pop. Vspored: 1. Govor. 2. Molitev. 3. Pozdrav I. 4. Petje II. 5. Božičnemu drevescu (deklamacija) II. 6. Smetana (prizorček) I. 7. Njega Veličanstvu (deklamacija) I. 8. Božična (deklamacija) I. 9. Štirje letni časi (prizor) I. 10. Živa slika II. 11. Tonček (deklamacija) II. 12. Sirota (prizor) II. 13. Mala kuharica II. 14. Zaspantek (prizor) II. 15. Igra: Sirotek, v 2 dejanjih. 16. Zahvala II. 16. Živa slika, razdelitev daril. Med posameznimi točkami svira tamburaški zbor društva „Podgora“. — Vstopnina 40 vin. Ker sta vrta potrebna vsa stranska podpora, se darove radovoljno sprejema. K obilni vdeležbi vabi vodstvo.

Domače vesti.

Predavanje. — Drevi ob 8. uri priredi „Prosveta“ v prostorih „Zveze narodnih društev“ v ulici sv. Ivana predavanje. Predaval bo gospod dr. E. Dereani. Vabi se na čbilen obisk.

Slovensko gledališče v Gorici. — Slov. ljubljanski igralci priredijo v Trg. Domu predstave 5., 6. in 7. januarja 1909.

Smrtna kosa. — V Podgori je umrl široko znani gospod Andrej Kocjančič, veleposelnik in imejitelj zlatega zaslužnega križca s krono, star 77 let. Pokojni je bil več časa župan v podgorski občini ter svoj čas tudi deželni poslanec. Naj počiva v miru! Preostanim naše sožalje!

V Trstu je umrl danes po noči predsednik višje deželne sodnije g. Karol vit. Defacis, ki je bil pred kratkim imenovan na to mesto. Pokojni Defacis je bil ljubezniv, pravičen mož, ki je nepristransko izvajal ravnopravnost na sodnijah. Prav naklonjen je bil tudi slovenskim uradnikom ter izražal še pred kratkim željo, naj vstopajo slovenski juristi v večjem številu v sodnijsko službo. Kot svoječasni predsednik okrožne sodnije v Gorici je pustil za seboj dober spomin. Naj počiva v miru — na njegovo mesto pa naj pride vreden naslednik njega in Gertscherja!

Naslov šolskega svetnika je dobil gospod Gustav Novak, profesor na tukajšnji gimnaziji.

Za božičnico podružnic družbe sv. Cirila in Metoda je daroval g. vadnični učitelj Komac 5 K; na Miklavžev večer se je bilo nabralo 25 K. Hvala!

Božičnica v Krmini bo dne 20. t. m. v nedeljo ob 4. popoldne v prostorih šole družbe sv. C. in M. Vabi se k obilni udeležbi.

Iz Krmini. — Josip Gorjan nabral za božičnico krminske slov. šole 17 K. Hvala mu! V nabiralniku v krčmi pri g. Sgubinu se je nabralo za družbo sv. C. in M. 6 K 10 vin. Posnemovanja vredno!

Imenovanje. — Poštai koncipist dr. Jos. Tonelli v Trstu je imenovan za poštne komisarja.

Oddelek za oddajo vožnih pošiljatev (paketov in denarnih pisem) na glavnem poštnem uradu v Gorici bo odprt od 21. do vstetega 23. t. m. od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer.

Odmevi s koncerta P. in gl. dr. — Vsakdo je že sam občutil, da učinkuje vezana beseda mnogo bolj od nevezane. Moč besede, ki jo vežejo pesniške oblike, se še podvoji, ako jo slišimo deklamovano od umetniško šolanega glasu s pravilnim poudarjanjem. Daleč pa zastaja ves ta užitek za onim, ko se polasti ženijalen skladatelj poetiško izražene besede, jo v svoji bogati duši poglubi in izlije v ubrane glasove. Zares neodoljiva je sila, ki ž njo vplivajo prekipavajuči glasovi skladbe na čutečo dušo. Moderna glasba ni le prijetno ščegetanje ušesa z okroglimi, pa v sebi praznimi melodijami. Njen smoter je globokejši, njen učinek zatorej dosti dalekosežnejši, trajnejši. Sedanja glasba hoče na svoj način v mogočno stopnjevanji obliki slikati iste prizore našega duševnega življenja in iste prizore iz življenja prirode, ki jih slika pesnik v medlejši obliki vezane besede. Kedor ima torej čut za poezijo, ima tudi čut za umevanje moderne glasbe. Seveda vpliva na takozvanega muzikalnega človeka živahnejše, neposrednejše, a gotovo jih je dosti več poklicanih, nego se to sami zavedajo. Da, take speče duše buditi, tudi njim odpreti dosedaj neznani svet glasov, ki je tako čarokrassen, je naloga umetniško prirejenega koncerta. Seveda ne zadostuje, slišati moderno skladbo le enkrat, da bi kdorkoli našel vse v njej skrite čare. Zato pa ima nasproti prejšnji zgolj melodiozni to prednost, da se nam zdi tem lepša, čim večkrat jo slišimo. — Uglasbeno pesem umevamo dosti laglje, ako imamo pred očmi njeno besedilo. Na take koncerte se ne sme priti nepripravljen. Po večjih mestih nudijo obiskovalcem koncerta posebej tiskano besedilo. Pri nas taki poizkusi niso uspeli. Manj znane pesmi ob takih prilikah ponatiskujejo iz prijaznosti časniki („Soča“). Preširna pa itak ima in pozna vsakdo. Kdor je pri zadnjem koncertu imel pred seboj besedilo Aškerčeve balade „Atila in ribič“, in je poslušal z muzikalnim čutom, je v podaljšanih končnicah ijo v verzih „ljudje bežijo“ in „vasi gorijo“ gotovo čul ne toliko češki naglas, nego zdržema plapolajoči ogenj in v nepretrganih vrstah bežeče množice. Ušlo mu pa tudi ni, kako glasba slika

druge prizore, na primer, kako „pribaja“ Atila v pristan, priliv in odliv ter pljuskanje morja.

Zdelo se nam je naravnost nerazumljivo, da se biser večera, Prešernova gazela — „da te ljubim“ ni kategorično zahtevala še enkrat. Uho je imelo tu priliko, se naslajati na globoko zasnovani skladbi. Njeno veljavo je povzdignilo še to, da jo je proizvajal skladatelj sam na glasovirju in pa od njegove večje roke uglajen, mehek lirski tenor. Da je težišče vse skladbe v spremljevanju, se je takoj povzelo, ko je zazvenel tragičnoresni motiv neuslišane, nerazumljene ljubezni izpod čutečih prstov. In ta motiv je vodoč nit, ki se oglašja zopet in zopet v varijacijah, ki natančno odgovarjajo glasovnim podobam, dokler ne izzveni v pianissimu, ko je petje že končano. In ta refren — „da te ljubim“, spremljen od srebrnih strun pesniške lire, v kako bogatih, vedno prenovljenih izpremabah se glasi! Kako skrivnostno teman, obupen je motiv noči, ki postaja jasnejši ob svitu zarje, in ki ga čarobno razsvetli zlato jutro! Mir in molčečnost „sten pesnikovega prebivališča“, nepokoj mesta, drobne stopinje ljube, polet in plahutanje ptice, celo od pesnikovih solz poroseni kamen, vse to valovi v pestrih glasbenih slikah pred našo dušo.

Skladatelj naj nam oprost, da smo z nespretno roko poizkusili odpirati vrata h hramu njegove vzvišene muze. Poklicano v to je Pevsko in glasbeno društvo, kajti njegova naloga je, odgajati muzikalno proizvajanje, pa tudi umevanje ter tako večšati srenjo onih srečnikov, katerim je glasbena naslada nad vsakim materijelnim užitkom.

X.

Darovi za Dijaško kuhinjo. — Pogostoma vpraša ta ali oni darovalec: „zakaj ni bil v „Soči“ še izkazan poslani dar?“ — Na to odgovarjamo, da izkazuje g. blagajnik dijaške kuhinje vsako soboto v „Soči“ vse darove. Posebej jih ne bomo izkazovali, ker s tem bi se izkazovanje le po nepotrebi mešalo. Torej ves denar dobi g. blagajnik, kateri priobči izkaz vsako soboto. Tam naj gledajo darovalci pa dobro, kajti pripeti se nemalokrat, da je dar izkazan, pa darovalec trdi, da se to še ni zgodilo!

Goriška Slovenska Mladina priredi v soboto dne 19. t. m. zvečer ob 8. uri plesno vajo z vojaškim orkestrom. Kdor se torej rad vrti ali pa tudi kdor rad gleda vrtečo se mladino, ne bode manjkal v soboto v Trgovskem domu. — Vstopnina za gospode K 1, za dame in dijače 50 vin. — Vstopnine proste le gardedame.

Akad. fer. društvo „Adrija“ ima v sredo 23. t. m. ob 9. zjutraj pri „Jeleni“ svoj božični občni zbor. Dnevni red: a) čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; b) poročilo odbora; c) vseučiliško vprašanje; d) slučajnosti.

Proč s tujimi spakami na poštnih pečatih! — Po poštnih pečatih v naši deželi strašijo razne tuje spake poleg naših pravih krajevnih imen. V občinah, kjer ni nikakega tujca, so poštni pečati dvojezični, in kako še so popačena naša krajevna imena. — Vse to je znano, vse to pa še vedno obstoji, ker se Slovenci vse premalo brigamo, da bi se odpravile take nas žaleče spake! — Kojsčansko županstvo je hvalevredno sklenilo zahtevo na pošto ravnateljstvo v Trstu, da naj odstrani s poštne pečata tujko „Quisca“ ter naj ostane samo slovensko ime „Kojško“. Naj se zganejo z nova tudi druga županstva! Zahtevati moramo samoslovenske pečate toliko časa, dokler jih ne dosežemo.

Planinski ples se priredi 1. febr. 1909. v Trg. Domu. Čisti prebitek se porabi za S. Gregorčičevo kočjo na Krnu.

Lov na „agrarce“. — Klerikalna stranka nastavlja „agrarcem“ zanjke na vseh krajih in koncih. Po farovških listih se jim sedaj laškajo, sedaj jih grajajo in zmerjajo, vse pa z namenom, da bi jih omehčali ter spravili na klerikalno pot. — Stopili so na delo zopet politikujoči dubovniki, ki se tuintam približujejo „agrarcem“, češ, saj smo tudi mi z vami. Pravijo, da držijo z „agrarco“ stranko in bodo držali. Namen je edini ta: pridobiti agrarce počasi za klerikalno stranko. — Vse giblje zopet po deželi, kar je klerikalnega, ter išče tal za prihodnje eventualne nove volitve. Vlada pa čaka!

Tržni komisar Luigi Resen obsojen. — Povedali smo zadnjič, da je bilo obsojenih na 14 dni zapore radi demonstracij v gledališču, ko je hotela igrati nemška družba (Isentheater) iz Berolina, več Lahov, katerih imena smo tudi navedli; med temi smo navedli tudi ime

Luigi Resen. — Ta Resen je znani tržni komisar v Gorici, tisti, katerega Slovenci tako dobro poznajo. Zgoditi pa se mora vendar v doglednem času kaj, da bodo naši ljudje obvarovani šikan tega človeka.

Dr. Tuma straši po vsaki „Gorici“. Vse, kar blekne na socialnodemokratski papir, ponatisne katoliška „Gorica“. — „Gorica“ nima prostora, da bi priobčila n. pr. govor poslanca Fona v poslanski zbornici, ni imela prostora za poročila o dogodkih na vseučiliščih, ampak je pristigla poročila, za vse Tumove neumnosti pa ima na široko odprte predale. — „Gorica“, ki je svoj čas s cepcem mlatila po dr. Tumi, ki ga je slikala za največje zlo za goriške Slovence, sedaj hvali dr. Tumo, se mu laska in ga vabi, ker pomaga klerikalcem v nečednem boju proti napredku na Goriškem. „Gorica“ ima posebne namene: prilaskati se dr. Tumi tako daleč, da bi ukazal socialnim demokratom pri event. novih volitvah iti v boj za klerikalce. Vlada pa čaka.

Španski sleparji se zopet oglašajo. — V rokah imamo pismo, ki je prišlo iz Madrida na Bovško. Španski slepar piše, da se nahaja v vojaški jetnišnici, da je bil v španski vojski blagajnik, da se je zapletel v politično zaroto ter je moral bežati; potem pravi, da je bil v Bovecu ter da je zakopal v tamkajšnji okolici 275.000 K. Njegova hči (pravi, da je vdovec) ima papirje, brez katerih ni mogoče dobiti omenjene svote. Nato obljublja, da da tretji del denarja onemu, ki pošlje denar za pot hčerki do Bovca ter prosi, naj se odpošlje takole brzojako: Geronimo Hernar-Esperanza 6 segizda Madrid Bolsa en Calma Vezulo. — Mišliti smo, da je pač vsakdo tako pameten, da ne sede na take španske limanice, ali z začudenjem smo izvedeli, da je bil vendarle nekdo ujet na španske limanice, in sicer prav na Bovškem. Stale so ga presneto drago; menda par tisočakov.

V Trentu so našli na poti proti Mojstrani mrtvega znanega vodnika Lribolazcev in gozdnega čuvaja Komaca. Sumi se, da se je izvršil zločin.

Neki Vok je beračil okoli po hišah. V ulici Vogel je prišel zvečer ob 6½ do neke ženske. Ker je bila sama, je mislil, da dobi, kar hoče. Ali k sreči je prišel domov Miha Kogoj, ki tam stanuje, prijel lepo Voka ter ga odvedel na policijo, ki mu je prisodila 24 ur zapore.

Tatvina v tobakarni. — Neznani tatovi so udrli ponoči v tobakarno g. Hovanskaga v Korenjski ulici. Pobrli so nekaj cigaret, kolekov in par vinarjev; upali so najbrže na boljši plan. To je že druga tatvina v tej tobakarni.

Lobanje pri Bockmanovi vili v Gorici. — Poročali smo, da so našli tik Bockmanove vile neke lobanje. Ugibalo se je različno, kaj je s temi lobanjami. Komisija je preiskovala te lobanje ter prišla do sklepa, da so to ostanki trupel, ki ležijo v zemlji že kakih 100 let. Sodi se, da bi bili tam zakopani francoski vojaki.

Na ledu. — 13-letni deček Josip Stanič v Batah je padel na ledu ter si zlomil desno roko. — 77-letnemu Jos. Muliču iz Kostanjevice je spodrsnilo na ledu, da se je precej poškodoval. — Oba se nahajata v goriški bolnišnici.

Spodtaknil se je ob kos drevesa, ležečega čez cesto, 25-letni železniški delavec Andrej Rutar iz Orehovelj ter se opraskal in pobil pri padcu, da je moral k usmiljenim bratom po zdravniško pomoč.

Vsled opeklin je umrla v Belvederu pri Ogleju 4 letna deklica Puntinova. Iz svinjaka je bil ušel presič. Cela družina je tekla za njim in tudi omenjena 4-letna deklica. Ko so ga ujeli, je tekla v kuhinjo pogret se. Ali deklica je prišla preblizu ognjišča: ogenj se je prijel njene obleke, da je bila hitro vsa vžgana ter je umrla v par minutah.

Izpred sodnje. — Razžaljenja Veličanstva je bil obsojen 66 letni laški podanik Pasquale Salvatore. Zagrešil je razžaljenje v Villi Vicentini. Sodnija mu je prisodila 4 mesece težke ječe s trdim ležiščem; po prestani kazni ga vrnejo Italiji.

Javnega nasilstva je bil obtožen 33 letni Anton Kristančič iz Biljana. Zoperstavljal se je redarju ter ga je prijel za vrat, ko je ukazal župan, da naj ga odstrani, ker je vinjen delal situosti. Kristančič je ujel mesec dni zapore.

Miha Trampus rojen leta 1887. v Kostanjevici, je bil obtožen tatvine v cerkvi pri Prapetnem v Italiji blizu meje. Trampusu so prijeli orožniki pri Zagraju. Takrat je vrgel

od sebe 14 zlatih prstanov, 16 parov uhanov, 1 križ, 3 srca iz srebra, vsega skupaj v vrednosti K 141.40. Obsojen je na 16 mesecev težke ječe s postom vsak mesec; ko prestane kazen, se ga postavi pod policijsko nadzorstvo.

Zveza narodnih društev.

Kolesarsko društvo „Gorica“ priredi v soboto 9. januarja 1909. plesni venček v veliki dvorani hotela „zlati jelen“.

Odbor.

Gg. odborniki kolesarskega društva „Gorica“ so uljudno vabljeni k seji, koja bo v petek dne 18. t. m. ob 9. uri v društvenih prostorih. Dnevni red važen.

Predsedstvo.

Bralo društvo „Stol“ v Breginju bo imelo svoj redni občni zbor prihodnjo nedeljo dne 20. decembra 1908. v društveni sobi s sledenim dnevnim redom: 1. Potrditev računa za l. 1908. in 2. volitev novega odbora.

Društvo „Mada“ v Sovodnjah bo imelo v nedeljo 20. t. m. svoj redni občni zbor, in sicer ob 2. uri popoldne.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „MERKUR“ v Ljubljani. — V službo se sprejme: 2 knjigovodje in korespondent, 1 poslovodja, 1 potnik, 2 kontorista, 15 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špериjske stroke, 1 pomočnik menufakturne stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 3 kontoristi, 4 blagajničarke, 3 prodajalke, 4 učenci.

Službe iščejo: 3 knjigovodje in korespondent, 2 poslovodji, 2 potnika, 2 kontorista, 19 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov špериjske stroke, 3 pomočniki menufakturne stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 12 kontoristinj, 9 blagajničark, 7 prodajalk.

Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Jabolka. — Naznanili smo, da je na Cerkljanskem na razpologo za kupčijo dosti dobrih jabolk. Na to je bilo že več vprašanj, na katera smo tudi odgovorili vpraševalcem. Kdor želi kaj kupiti, naj se obrne naravnost na naslov: Vincenc Rojic, posestnik v Cerklnem.

Na Balkanu.

Ustreljeni Srbi in mohamedanci. — Zadnjo nedeljo je bilo ustreljenih v Ustipračju, Megjegju, Radomu in Nahiji v Bosni 11 Srbov in mohamedancev. V Višegradu so bili ustreljeni štiri Srbi, med njimi neki mohamedanec, star 70 let.

Plačevanju davkov se je uprlo ljudstvo v več krajih v Bosni.

Aretacije Srbov in mohamedancev se vršijo v Bosni dan na dan. Med temi je največ trgovcev. V brčkem okraju so zaprli 20 srbskih trgovcev. Ječe so povsodi polne. V Brčki p. bljajo celo trgovsko šolo za ječo, ker so zaporu polni raznih „zločincev“.

Neki mažarski častnik je poslal srbsko deklico, varovanko učitelja Vojnoviča. Dekle je umrlo vsled zverskega zlotina. Ta vest se je bliskoma razširila po Bosni in Hercegovini ter neizmerno razkačila prebivalstvo. Častnika so poslali v opazovalnico za umobolne!! Kdor zna, pa vna.

Oboroževanje v Srbiji se nadaljuje kar največ mogoče naglo. Vsi polki imajo toliko vojaštva kolikor v vojnem času. Po deželi raznašajo agitatorji vesti, da Avstrija pozimi ni sposobna za vojno; naj se jej torej napove vojna.

Politični pregled.

Postanska zbornica. — Zbornica je nadaljevala proračunsko razpravo. Dr. Adler se je bavil z vprašanjem italijanskega vseučilišča, katerega konečna povoljna rešitev je brezpogojno potrebna, kajti irredento se ne zmaga ni v Trstu in v Trentu, marveč v Rimu. Irredentovci se zvejo neodrešeni. Odrešimo jih, dajmo avstrijskim Italijanom, kar jim gre in irredenta je premagana. Ustanovitev italijanske pravne fakultete na Dunaju ni nikakoli dovoljna rešitev. Glavni govornik pro-

posl. dr. Pergelt se je vprilo kritičnega njega položaja potegoval tudi za brambo pravic parlamenta in je naglašal potrebo rešitve trgovinsko političnega pooblastilnega zakona. Posl. Malik je nasproti Hribarju konstatiral, da se v Ljubljani sicer ni vslikalo „Hoch Srbien“, pač pa „Živela Srbija“! Omenil je potovanje 25 slovenskih Avstrijcev k novinarskemu kongresu v Belemgradu, kjer so se pri neki polkovni slavnosti pobratili z beligradskimi častniki. Pri tem se je Avstrijcem obetal osvobodjenje od grdega trinoga. V Sofiji, je rekel govornik, se je slavilo jugoslovansko solidarnost. Podpredsednik je bil posl. Hribar. Govornik je očital posl. Hribarju, da je imel iz ščuvanja v Ljubljani osebne koristi. Konečno je izjavil, da so bila vsa izvajanja Hribarjeva le zgolj prevara! — Posl. Hribar je nasproti posl. Maliku izjavil, da ni vslikalo „Živela Srbija“! in da ni bilo od leta 1905. novinarskega kongresa ni v Sofiji ni v Belemgradu. Odločno je odklonil očitaje, češ, da je iz bojkotnega gibanja proti Nemcem imel osebno korist ter izjavil, da je zbornica že spoznala, kako malo resnice je pripisovati izvajanjem poslanca Malika.

Posl. Rybář je pobijal neresnice posl. Bugatto ter naglašal, da tvorijo Slovani v Primorju večino. Da niso Italijani doslej dobili svojega vseučilišča, je krivo njihovo geslo: „Trieste o nulla!“ Italijani hočejo utrditi svojo moč nasproti Jugoslovanom v Trstu, proti čemur morajo Slovani odločno nastopiti. Govornik je konstatiral, da ni v mestnih delih obljubljenih od Slovencev nikake slov. ljudske šole, izjavil je, da hočejo Jugoslovani le enakopravnost in da uživajo povsod tam, kjer je avtohtono jugoslovansko prebivalstvo, one pravice kakor Italijani. Govornik je zaključil: Mi hočemo živeti v Trstu, nečemo biti nad Italijani niti pod njimi. (Mnogo aplavza in čestitk).

Posl. Ploj je nasproti posl. Maliku konstatiral, da so bili povodom dogodkov v Ptuj 13. septembra Slovenci napadeni, da niso pa oni nikogar napadli. Sam je videl, da sta bila dva Slovencev pretepena s palicami.

Po nadaljnjih stvarnih popravkih je zbornica prešla na glasovanje in sicer se je najprej glasovalo o nujnosti glede prvega čitanja proračunskega provizorija. Na predlog posl. Kalina se je glasovalo po imenih in je bila nujnost za ta del predloga vsprejeta z 362 proti 55 glasom. Nato je bila s potrebo dvetretjinsko večino vsprejeta nujnost, da se takoj obavi tudi drugo in tretje čitanje.

Po daljši meritorični debati je zbornica v drugem in tretjem čitanju vsprejela proračunski provizorij. (Živahna pohvala). Na to je bila seja ob 10. tri četrt zaključena.

Zbornica je pričela včeraj razpravo v Lichtensteinovem nujnem predlogu, naj se začne takoj s čitanjem zakonskega načrta glede aneksije Bosne in Hercegovine. Posl. Šusteršič je povdarjal, da Jugoslovani zahtevajo združitve jugoslovanskih dežel v posebno državno telo pod žezlom cesarja; zahteval je za Bosno ustavo, da se jej v okvirju monarhije podeli popolno svobodo in samoupravo. Posl. Nemeec (soc. dem.) je rekel, da bodo soc. demokratje glasovali proti aneksiji.

Poslanec Adler, socialni demokrat, je torej govoril obširno o laškem vseučilišču, katero naj se postavi po njegovem mnenju v Trst — ali o slovenskem vseučilišču ni črnil niti besede! — Ni zastoj govoril Elbin Kristan v Ljubljani, da soc. demokratje ne bodo glasovali za slov. vseučilišče.

Laško vseučiliško vprašanje. — Socijalistična poslanca dr. Adler in Pittoni sta bila v ponedeljek pri ministerskem predsedniku baronu Bienenrthu in ga vprašala, če je res, da se hoče za sedež laškemu vseučilišču določiti Dunaj. Poslanca sta naglašala, da edino politična pametna rešitev laškega vseučilišnega vprašanja bi bila, da se določi Trst kakor sedež vseučilišča. Ministerski predsednik je odgovoril, da vlada ni še ničesar sklenila glede določitve sedeža novi laški pravni fakulteti, argumente, podane od zastopnikov socialne demokracije, bo pa vlada upoštevala.

Razne vesti

Gigan pesnik. — Angleška ima najoriginalnejšega pesnika v osebi cigana Barklaja. Pesnik je zadobil že veliko popularnost. Svoje pesmi tiska v malih zvezkih. Svoje zbirke raznaša sam na svojem vozu okoli ter jih prodaja pri zabavah. Le jedne izdaje je razpečal 70.000 komadov. Kdor kupi na enkrat več iztisov, ima pravico, zahtevati od pesnika, da mu napravi takoj kako priloznostno pesem!

Na prvem zborovanju združenih slovanskih esperantistov ob priliki zadnjega svetovnega esp. kongresa v Draždanih se je pozdravljala z navdušenjem vstanovitev slov. esp. krožka. Da izvrši naš krožek (Maribor, ob parku 1. III.) prvo svojo večjo nalogo, da izda namreč popolno slovnico esp. jezika za Slovence, se obračamo zopet na slavno občinstvo z nujno prošnjo, da nas podpira v večji meri kot doslej z — naročili. Obračamo se posebno do slov. razumnistva, z vsi gotovostjo pa pričakujemo, da se prijavijo dotični p. n. gospodje, ki smo jim poslali tozadevne tiskovine, ki so povzročile naši itak zelo suhi blagajni velike stroške. Povdarjamo pa še enkrat, da sprejemamo iz srca radi tudi naročila tistih, ki ne nameravajo postati esperantisti, ki pa podpro s svojim cenjenim naročilom naše stremljenje. (Knjiga bode stala 2 K ter se razpošiljala po poštne povzetju.)

Idrijska realka podržavljena. — V državnem proračunu se nahaja tudi postavka o podržavljenju mestne realke v Idriji.

Nabiranje krajeplisnih imen. — Zbirke krajeplisnih imen so v poslednjem času (od avgusta do decembra) Matici Slovenski poslali: gđena Albina Runovec, učiteljica, g. Fr. Vrečko nadučitelj, g. Ign. Kaffau, uč. vodja, (s Štajerskega) g. učitelj Ant. Coriary, (s Koroškega). Po g. prof. dr. Zmavcu so zbirke izročili gg. dijaki I. gimnazije ljubljanske: Anton Anžič, Iv. Filipič, Fr. Hiti, Fr. Jurman, Gabr. Petrič, Maks Stanonik, Jos. Stare, Fr. Sušnik, Ign. Žgajnar, po prof. Westerju pa gg. dijaki II. gimnazije ljubljanske: Iv. Bole, Fr. Drašler, Fr. Gabršček, Fr. Gollar, At. Grum, Anton Koder, Iv. Matičič, Fr. Maršič, P. Modic, Fr. Wohinz, Dom. Žvokelj in po g. prof. Grafenauerju: Audr. Lah (s kranjske gimnazije.) Bodi vsem od Maticе Slovenske izrečena iskrena zahvala za trud, ki so ga žrtvovali za njene znanstvene namene. O tej priliki se obrača odsek za nabiranje krajeplisnih imen do vseh onih gospodov, ki so obljubili zbirke, z uljudno prošnjo, naj jih izročijo, čim prej bo mogoče.

Na lovu je umrl oskrbnik Auerspergove graščine v Leskovcu na Kranjskem, po imenu Dimce. Zadel ga je kap.

Istrski vlak je razmesaril pri Žavljah blizu Trsta 51-letnega Jerneja Vodnika od S. Marje Magd. spodnje.

Književnost.

Na smrt obsojen? — Dramatska slika v treh dejanjih. Spisal Ksaver Meško. Založila družba sv. Mohorja v Celovcu. O umetniški strani te rodoljubne igre smo pisali že tedaj, ko se je uprizorila na našem odru. — Delo zasluži, da se razširi, ker je v stanu zbuditi speče, razgreti mlačne in utrditi zavedane.

Zbirka prosth spisnih nalog učencev krškega in liujskega okraja. Uredil Ivan Magerl, strokovni učitelj na meštanski šoli v Krškem. Izdalo in založilo „Pedagoško društvo v Krškem“. Cena 1 K.

Knjigovodstvo za dvorazredne trgovske šole. — Josip Gasteiner-Ivan Volc. Cena 4 K 50 vin. Izdalo in založilo slov. trgov. dr. „Merkur“ v Ljubljani.

Učenec, ali fant
z enoletno izobrazbo v trgovini
se sprejme pri
Francu Meden
Sv. Križ pri Nabrežini.

Najkoristnejše Božično darilo

je
SINGERJEV
šivalni stroj.

SINGER & Comp. akc. dr. za šivalne stroje
Gorica, Travnik št. 5.

V Brdih

se proda lepo posestvo, jako ugodno za dva ali 3 kmete.

V najem pa se oddasti dve lepi stanovanji s prijetnim vrtom. (Jako ugodno za penzioniste).

Natančneje pove gosp. Anton Prinčič v Biljani.

Salon Central Grand Elektro Bioskop

Piazza Ginnastica - Corso Gius. Verdi - Via della Ginnastica.

Internacionalno gledišče živečih, govorečih, pojočih in igrajočih podob.

Predstave:

ob delavnikih 3 velike predstave ob 5, 7^{1/2} in 8. uri zvečer. Ob nedeljah in praznikih prva predstava ob 10^{1/2} zj. in pop. ob 2, 3, 4, 5, 6, 7 in 8. uri zj. Ob sredah in sobotah ob 5. uri predstava s posebnim programom za otroke in dijake, kjer plača vsak otrok le 20 vin. v kateremkoli prostoru.

Usaka predstava traja čez 1 uro!

Vsako sredo in nedeljo popolnoma nov vspeled.

Peter Gotič
čevljarski mojster

GORICA, Raštelj 32 (v lastni hiši).

PODRUŽNICA
v Gosposki ulici št. 1. nasproti „Monta“. Sprejema vsakovrstna naročila po meri in poprave. Naročila z dežele se razpošiljajo po pošti.

Velika zaloga vsakovrstnih izgotovljenih čevljev.

Edino zastopstvo najboljšega čistila (krema) za čevlje in usnje v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Pazite na znamko in zahtevajte izključno le take škatle, ki nosijo grb sv. Cirila in Metoda. Vsi drugi izdelki niso pravi.

CENE ZMERNE

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.
TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE
za krojače in čevljare.

Svetilnice. — Rožni venc. — Mašne knjižice.

Wišna obuvala za vsa letna časa.

Posebnost:
Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 35-8

Potrlih src naznanjamo, da je naš preljubi soprog,
oče, brat, ded in tast, gospod

Andrej Kocjančič,

veleposestnik in inženir zlatega zaslužnega križca s krono

po kratki bolezni v 77. letu svoje starosti, v torek ob 4^h popoldne mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragoga pokojnika se vrši v četrtek dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi v Podgori dne 21. t. m. ob 8. uri zjutraj.

PODGORA, dne 17. decembra 1908.

Žalujoči ostali.

Leteči voziček „Holänder“

jako pripravno Božično darilo

za slabotne otroke, da si okrepe z vožnjo mišice. — V zalogi se nahajajo tudi mlze, ki se lahko uporabljajo na 6 načinov in sicer: za bolnike pri postelju, za kvartanje itd. sploh za razne hišne potrebe.

Edina zaloga v Gorici pri

Jos. Dekleva

Magistratna ulica št. 1.

Kot Božična darila

ponudim po nizki ceni:

novodešle	kravate
"	srajce
"	ovratnike
"	svilnate šerpe
"	volnene šerpe
"	samovezuice
"	prte in servijete

Primerna darila so tudi: platnene garniture
" " " " zastori sukneni
" " " " " čipkasti
" " " " " spodnje perilo

Cene znižane pri tvrdki

Franc Ravnikar

Raštelj 16. (v lastnej hiši).

Slovenci, kupujte užigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Pred inventuro

sva razpisala veliko božično prodajo. — Svila za bluže, krasne barve met. K 1.56. — Svila za bluže, lepi črtani vzorci met. 1.56. — Svila za bluže, lepi karirasti vzorci met. 1.76. — 100 lepih volnenih oblek za božična darila po znižani inventurni ceni — nad 400 različnih ostankov za bluže in obleke se prodajo samo našim cenj. odjemalcem za polovično ceno. — Lepe šerpe, rokavice, nogavice, maje, čipke in okrasni veliko ceneje. — Ugodna prilika! — 1 srajca z mod. mehкими prsi vrednost K 4.40 se prodaja samo do Božiča po K 2.84. — Ovratniki, kravate, žepne rute po najnovejši modi in največji izbiri.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo brojna naročila ter obljublja solidno pestrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Kuštrin

trgovec z jedilnim blagom

v Gorici, Gosposka ulica št. 25.

priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega in kolonijalnega blaga na debelo in drobno. Vse blago je prve vrste, cene nizke, postrežba točna in solidna. Blago se pošilja po pošti in železnici, v mestu pa na dom ako želé gg. odjemalci.

Prva goriška tovarna

umetnih ognjev

s strojnimi obratom izdeluje: rakete, bengalične ognje, rimske sveče, kolesa itd. itd.

Posebnost: papirnati topiči

Nadalje priporoča: jubilejne transparente v velikosti cm 120 x 200 s počubo cesarjevo in v velikosti cm 100 x 150 z monogramom.

Ferd. Makuc

pooblaščen in priznan pyrotehnik

Gorica, tekališče Frana Jos. 34.

Iz prijaznosti se sprejemajo naročila tudi v kavarni „Dogana“ tik sodnijske palače.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s splošnim jamstvom

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorac“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se ogasi v združnem uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

M. Horvat

klobučar

v Gorici, Gosposka ulica št. 12.

Edina izdelovalnica raznovrstnih čepic za društva.

Posebnost: čepice za gg. kolesarje.

Velika izber raznovrstnih klobukov. Cene zmerno blago prve vrste.

Poprava in konstitijska zaloga dvokoles in št. valnih strojev pri

BATJELU

Gorica

Via Duomo 3—4.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Novi ceniki franko.

Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni z ognjem.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Bios. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za velike noč priporoča goriške pince, petice itd.

PREGRAD & ČERNETIČ

Trgovski Dom.